

Jak se domluvíte s batolaty? I malé děti umí znakovou řeč

Baby Signs je novinka z Ameriky, která může rodičům pomoci proniknout do světa nejmenších

HANA TONAROVÁ

Havlíčkův Brod/ „Mami, teď chci ještě jíst, teď pít a teď spát,“ takhle nějak vypadá překlad znakování batolete, které ještě neumí mluvit. Umí se ovšem už domluvit. Přelomovou novinkou, která teprve loni přišla do Česka, je znakování zdravých slyšících dětí.

Začít s ní mohou rodiče kdykoli, nejčastěji kolem osmého měsíce.

„Jednou mě Ema volala a ukazovala znak světla a znak ptáčka. To se se mnou chtěla podělit o zážitek, že na lampě sedí ptáček. Děti se znakováním s rodiči dělí o to, jaké mají myšlenky, potřeby a pocity,“ vysvětluje Marika Machková ze Světlé, která se znakováním dětí coby instruktorka v programu Baby Signs začala letos zabývat.

Dnes ho učí i další maminky. Díky němu ví, že dítě je

MAMI, JEŠTĚ. Šestnáctiměsíční Ema dělá znak „ještě“, který se jí každý den hodí mockrát – u jídla, pití, při hře s rodiči... Ještě téměř nemluví, a přesto se domluví. Foto: Deník/Hana Tonarová

unavené a chce jít spát, že má hlad, že je mu zima. Všechno ovšem záleží na tom, které znaky si batole osvojí a používá.

Jsou chytřejší?

Děti, které podle amerického výzkumu dvou psychologek znakovaly, se i dříve naučily mluvit, a používaly delší věty

než ostatní. Šestnáctiměsíční Ema umí po pěti měsících učení asi šedesát znaků. Podle maminky je mnohem spokojenější a méně se vzteká. Nemá totiž téměř důvod. Když se jí něco nelíbí, „řekne“ to. Učít se může začít dítě v okamžiku, kdy začne dělat „pápá“ nebo donese na požádání konkrétní hračku.

Od té chvíle by měli rodiče

při vyslovení činnosti nebo věci zároveň dítěti znak předvést.

Nezačne jej opětovat hned, ale Marika Machková se dočkala prvního úspěchu už po třech dnech. První „slovo“ Emy byl znak pro píškot. „Stává se, že se rodiče zaseknou u jednoho znaku a začnou úsilí vzdávat. Ale když vydrží, dočkají se,“ ubezpeču-

ZNAKY. A takhle některé znaky vypadají. Repro: Baby Signs

je maminka. Aby dítě znak vstřebalo, musí ho zažít. Potřebu jídla nebo pití pozná a řekne si, ale jak ho naučit znak „bolet“? I tady platí, že když bolest zažije, znak se může naučit. Zní to krutě, ale může to leckdy pomoci.

Malá Ema měla před několika týdny potíže, s nimiž se dostala až do nemocnice. Po návratu jí opět začalo bolet břicho, a tak ukázala u břicha znak, podle kterého se maminka mohla orientovat. Řekla to v nemocnici lékařovi a přišlo se na to, že děvčátko trápí průjem.

Rodiče si mohou vybrat do začátku libovolné znaky a upravit si je. Dítě je schopné naučit se desítky znaků.

I když všechny nepoužije každý den, nezapomene je. Je totiž mnohem chytřejší a má mnohem bohatší svět, než si vůbec dokážeme představit.

Co je Baby Signs

Základní kámen Baby Signs položily dvě psychologky Linda Acredolová a Susan Goodwynová na základě vědeckého výzkumu. Část znaků je převzata z americké znakové řeči ASL, ale byly modifikovány tak, aby je dítě s omezenými motorickými schopnostmi bylo schopné udělat. Když se dítě začne znaky učit, jemně si je přizpůsobí svým možnostem.